

ПРАВОВА ПРИРОДА ТА ЗМІСТ ДОГОВОРУ ПРО ВОЛОНТЕРСЬКУ ДОПОМОГУ

Волонтерство – добровільна, неоплачувана діяльність на благо нужденним. Основний стимул діяльності волонтерів є бажання надавати допомогу без отримання матеріальної вигоди.

У діловій практиці цивільно-правовий договір за участю волонтера називають договором на безоплатну благодійну діяльність, договором про добровільну співпрацю, договором про здійснення волонтерської діяльності, договором про добровільну працю, договором про безоплатне надання послуг волонтером, договором про безоплатне виконання робіт волонтером, хоча законодавець розмежує два договори «договір про провадження волонтерської діяльності» та «договір про надання волонтерської допомоги».

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про волонтерську діяльність» договір про надання волонтерської допомоги в обов'язковому порядку укладається за бажанням отримувача волонтерської допомоги. Договір про надання волонтерської допомоги має містити: опис волонтерської допомоги (завдання); період провадження волонтерської допомоги; права та обов'язки сторін; відповідальність за заподіяння збитків [1].

Предметом договору про волонтерську допомогу слід визначити «безоплатне виконання волонтером робіт та (або) надання послуг на користь» з описом «виду діяльності волонтера, характеру послуг (робіт), їх обсягу».

Вважаємо, що у договорі має бути визначено вид робіт (послуг), зазначені відмінності дій волонтера від трудових обов'язків працівника. Прирівнювання волонтерів до найманих працівників не відповідає природі відносин, які виникають у рамках здійснення волонтерської діяльності [2, с. 20].

Учасниками договірних відносин виступають волонтер, волонтерська організація, отримувач волонтерської допомоги.

З урахуванням суб'єктного складу та змісту договору про во-

лонтерську допомогу можна сформулювати наступне визначення. За договором про волонтерську допомогу волонтер зобов'язується безоплатно виконати соціально спрямовану, суспільно корисну роботу та (або) послугу безпосередньо отримувачеві, або волонтер зобов'язується виконати подібну роботу та (або) послугу, а волонтерська організація організує передачу результату праці отримувачеві, або волонтерська організація зобов'язується виконати подібну роботу та (або) надати послугу для отримувача коштом діяльності своїх учасників-волонтерів.

Договір про надання волонтерської допомоги має містити: опис волонтерської допомоги (завдання); період провадження волонтерської допомоги; права та обов'язки сторін; відповідальність за заподіяння збитків, та укладатися в письмовій формі [1].

Вибір письмової форми договору про волонтерську діяльність може обумовлюватися наступними факторами:

1) пред'явлення до волонтера професійних вимог, що полягають у наявності спеціальної підготовки та/або знань; наприклад, під час здійснення реабілітаційної допомоги наркозалежним виправдано наявність у волонтера документів про медичну освіту, що тягне за собою підписання договору з включенням даних вимог до тексту договору;

2) громадянство волонтера: якщо волонтером виступає іноземний громадянин або особа без громадянства, вони не можуть залучатися без договору в письмовій формі. Іноземці та особи без громадянства здійснюють волонтерську діяльність через організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів, інформація про які розміщена на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності [1];

3) конкретизація функцій та/або поведінки волонтера: при намірі організатора волонтерської діяльності конкретизувати функції, поведінку волонтера виникає необхідність у фіксації цих умов на папері, адже навіть якщо на волонтера не покладається будь-яких – або особливих функцій, але організатор волонтерської діяльності не бажає оприлюднювати нюанси волонтерської діяльності в рамках будь-якого проекту, без договору в письмовій формі та умови про

нерозголошення інформації, що стала відомою волонтеру у зв'язку з його діяльністю на користь отримувача, не обійтися;

4) бажання самого волонтера, наприклад, для підтвердження факту своєї участі у громадській роботі.

Отже, потрібно розмежовувати «договір про провадження волонтерської діяльності» та «договір про надання волонтерської допомоги». На нашу думку, потрібно закріпити в законі віднесення до суттєвих умов договору про надання волонтерської допомоги безоплатність допомоги.

Література:

1. Про волонтерську діяльність: Закон України № 3236-VI від 19.04.2011 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 42. ст. 435
2. Кривенко Ю.В. Цивільно-правовий договір як форма організації волонтерської діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. № 9. 2018. С. 19–23.